

УПРАВНИ ОДБОР

Успостављен Законом о систему индиректног опорезивања
у Босни и Херцеговини

На основу члана 16., члана 61. став (4) и (7) и члана 70. Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 9/05 и 35/05), а у вези са чланом 14. став (3) Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 44/03 и 52/04), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на 87. сједници одржаној дана 01. априла 2008. године, донио је

ПРАВИЛНИК О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПРИМЈЕНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ

Члан 1.

У Правилнику о примјени Закона о порезу на додату вриједност („Службени гласник БиХ“, бр. 93/05, 21/06, 60/06, 6/07 и 100/07) иза члана 2. додаје се нови члан 2а који гласи:

„Члан 2а
(Главни и споредни промети)

(1) У складу са Законом о ПДВ-у примјењиваће се принцип који се односи на главне и споредне промете. Споредни промети имају исти ПДВ третман као и основни промет који врши исти порески обвезник. Промет се сматра споредним у односу на основни промет ако он за клијента не представља циљ сам по себи, него предуслов за коришћење или средство за боље коришћење основног промета.“

Члан 2.

Члан 7. мијења се и гласи:

„Члан 7.

Изнајмљивање

(1) Код закључених уговора о лизингу или изнајмљивању, разграничење да ли се ради о промету добара или промету услуга врши се у складу са Анексом 1, који је саставни дио овог Правилника. Анекс 1 се примјењује на уговоре који су закључени на одређени период, за покретну и/или непокретну имовину, када нити једна од уговорних страна не може раскинути уговор уколико се стране придржавају уговорних обавеза.

(2) Уколико се, према уговору закљученом сагласно Анексу 1 овог Правилника, промет класификује као промет добара, у вези са обрачуном пореске основице примјењују се слиједећа правила:

- а) уговор без опције куповине или продужења - пореска основица се обрачунава као укупан износ свих уплата које порески обвезник, у складу са уговором, прима у току уговореног периода;
- б) уговор са опцијом за куповину – пореска основица се обрачунава као укупан износ свих уплата које порески обвезник, у складу са уговором, прима у току уговореног периода, укључујући износ који порески обвезник прима уколико је опција искоришћена;
- ц) уговор са опцијом за продужење – пореска основица се обрачунава као укупан износ свих уплата које порески обвезник, у складу са уговором, прима у току уговореног периода, укључујући износе који произилазе из евентуалног продуженог периода. Уплате које се односе на евентуални период продужења, а након истека периода амортизације предмета уговора, сагласно Анексу 1 овог Правилника, не укључују се у пореску основицу прије него што се те уплате изврше или изда пореска фактура која се односи на те уплате, која год радња да буде ранија;
- д) уговор са опцијом за куповину и опцијом за продужење – пореска основица јесте нижи износ од износа обрачунатих у складу са тачком б) и тачком ц) овог става.

Уколико је уплата или дио уплате обрачунат на основу фактора који су промјењиви (нпр. висине каматне стопе) и биће коначно обрачуната у току уговореног периода, у пореску основицу се укључују износи уплата обрачунатих по основу нивоа промјењивих фактора у тренутку настанка пореске обавезе.“

Члан 3.

Члан 8. мијења се и гласи:

„Члан 8.
(Појам новосаграђених грађевинских објеката)

(1) Новосаграђеном непокретном имовином сматрају се објекти који још нису употребљавани.

(2) Економски дјеливим цјелинама (стан, пословни простор, гаража, итд.) сматрају се дијелови новосаграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, којима се прометује као посебним цјелинама и за које се плаћа посебна накнада.“

Члан 4.

У члану 15. иза става (1) додају се нови ставови (2) и (3) који гласе:

„(2) Под засебним пословним субјектом из члана 7. став (2) Закона подразумијева се имовина или дио имовине која самостално може функционисати и која је као таква евидентирана у пословним књигама пореског обвезника.

(3) Код преноса цјелокупне или дијела имовине из става (1) овог члана сматра се да стицалац исте је насљедник (ступа на мјесто преносиоца).“

Члан 5.

Иза члана 19. додаје се нови члан 19а који гласи:

„Члан 19а
(Коришћење услуга у ванпословне сврхе код грађевинских радова)

Члан 9. став (1) тачка 3. Закона примјењује се на грађевинске радове и било које врсте реновирања или адаптације непокретне имовине чија вриједност по непокретној имовини прелази 10.000 КМ у једној календарској години, а које сам порески обвезник или његови запослени изводе на непокретној имовини чији је власник порески обвезник или коју он изнајмљује.“

Члан 6.

У члану 21. иза става (6) додају се нови ставови (7) и (8) који гласе:

„(7) Ради избјегавања дуплог опорезивања или неопорезивања из члана 16. Закона, мјесто промета за услуге из члана 15. став (2) тачка 4. Закона и услуге изнајмљивања превозних средстава јесте мјесто гдје се услуга фактички користи или ужива када испоручилац и/или прималац има сједиште предузећа или пребивалиште изван БиХ.

(8) Уколико се услуга на коју се односи став (7) користи или ужива и унутар и изван БиХ, мјесто промета је мјесто гдје се услуга претежно користи или ужива.“

Досадашњи став (7) постаје нови став (9).

Члан 7.

Члан 22. мијења се и гласи:

„Члан 22
(Утврђивање основице)

(1) Пореска основица за промете из члана 5. став (1) Закона јесте набавна цијена тих или сличних добара у тренутку промета, без ПДВ-а. За покретну имовину која подлијеже умањењу вриједности обично се може сматрати да је то набавна цијена, која не укључује ПДВ, умањена за 20 одсто за сваку започету календарску годину након календарске године у којој је дошло до стицања тих добара или њихових дијелова, осим ако је из околности случаја јасно да се резултат обрачуна знатно разликује од набавне цијене сличних добара без ПДВ-а у тренутку коришћења предметних добара.

(2) Пореску основицу за промет услуга из члана 9. Закона чине укупни трошкови пореског обвезника за пружене услуге.

(3) Члан 20. став (8) Закона односи се само на промет добара или услуга који укључује постојање породичних или других блиских личних веза, те односа управљања, власништва, чланства, финансијских или правних односа између добављача и купца и то само када је та веза или однос, а не неки доказиви комерцијални разлози, довела до вриједности ниже од оне тржишне. Правни односи из овог става обухватају однос између послодавца и запосленог или породице запосленог, или других блиско повезаних лица.

(4) Тржишна вриједност се дефинише као укупан износ који би купац, да би стекао предметна добра или услуге у том тренутку, морао, у истој фази трговања у којој долази до промета добара или услуга и у условима лојалне конкуренције, платити испоручиоцу добара/пружаоцу услуга с којим је у пословном односу на територији БиХ. Када се не може утврдити неки сличан промет добара или услуга, тржишна вриједност подразумијева слиједеће:

- а) за добра, износ који није нижи од набавне цијене тих или сличних добара или, у недостатку набавне цијене, цијена коштања одређена у тренутку вршења промета;
- б) за услуге, износ који није нижи од укупних трошкова пореског обвезника за пружене услуге.

(5) У смислу члана 20. став (10) тачка 3. Закона, сматра се да камате укључују износ камате обрачунате за период након промета предметних добара или услуга.

(6) Зависни трошкови који су, према члану 21. став (2) тачка 2. Закона, укључени у пореску основу за ПДВ на увоз добара, поред врсте трошкова наведених у овој одредби, обухватају и нпр. трошкове шпедитера, терминала, смјештаја, накнаде за царинење и слично. Административне таксе и накнаде инспекцијама и другим јавним органима извршне власти нису укључене у пореску основу за ПДВ код увоза.“

Члан 8.

Члан 32. мијења се и гласи:

„Члан 32.

(Услуге осигурања и реосигурања)

(1) Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 1. Закона у вези са осигурањем односи се на трансакције гдје се давалац осигурања, у замјену за ранију уплату или раније уплате премије, обавезује да, у случају материјализације осигураног ризика, осигуранику пружи покриће договорено при закључењу уговора. Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 1. Закона у вези са реосигурањем односи се на трансакције гдје давалац осигурања, у замјену за ранију уплату или раније уплате премије, преузима укупан или дио ризика даваоца осигурања. Услуга осигурања или реосигурања која је ослобођена плаћања пореза подразумијева постојање уговорног односа између даваоца услуге осигурања и лица чији су ризици покривени осигурањем, односно осигураника.

(2) Ослобађање плаћања пореза за брокере и агенте осигурања (заступници) односи се само на услуге које пружају лица која имају уговорни однос и са даваоцем осигурања и са осигураном страном, а у својству посредника.“

Члан 9.

Члан 33. мијења се и гласи:

„Члан 33.
(Промет непокретне имовине)

(1) Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 2. Закона односи се на сваки промет непокретне имовине изузев првог преноса права власништва над новосаграђеном непокретном имовином или економски дјеливим цјелинама у склопу новосаграђене непокретне имовине.

(2) Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 2. Закона односи се на сваки промет земљиштем, осим земљишта на коме се налази саграђени непокретни објект и земљишта које припада објекту и служи његовој функцији, осим пољопривредног и шумског земљишта. Промет таквим земљиштем ослобођен је плаћања пореза само уколико је промет тог објекта ослобођен.“

Члан 10.

Члан 34. мијења се и гласи:

„Члан 34.
(Услуге издавања у закуп и подзакуп непокретне имовине)

(1) Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 3. Закона односи се само на издавање у закуп непокретне имовине и дијелова непокретне имовине за становање и на издавање у закуп пољопривредног и шумског земљишта.

(2) Смјештај у хотелима или објектима сличне функције не сматра се становањем.“

Члан 11.

Члан 35. мијења се и гласи:

„Члан 35.
(Финансијске услуге)

(1) Ослобађање плаћања пореза из члана 25. став (1) тачка 4. под а) Закона у вези са одобравањем и управљањем кредитима односи се на све врсте датих зајмова. Ослобађање се примјењује само на пореског обвезника који је дао зајам.

(2) Финансијске услуге из члана 25. став (1) тачка 4. Закона обухватају и пратеће услуге посредника, али само уколико те услуге имају карактеристике финансијске услуге у корист крајњег примаоца финансијске услуге.

(3) Пореско ослобађање из члана 25. тачка 4. под д) Закона односи се и на све услуге које пружају регистри хартија од вриједности у складу са прописима о хартијама од

вриједности. Под условима чувања вриједносних папира из члана 25. тачка 4. под д) Закона подразумијевају се кастоди, односно скрбнички послови са хартијама од вриједности, које пружају овлашћена лица у складу с прописима о хартијама од вриједности.

(4) Пореско ослобађање из члана 25. тачка 4. под е) Закона односи се и на послове депозитара инвестиционог фонда“.

Члан 12.

Члан 60. мијења се и гласи:

„Члан 60.
(Слободне зоне)

(1) Ослобађање плаћања из члана 30. став (1) тачка 2. Закона, а у вези са испорукама у слободне зоне и царинска складишта, примјењује се само на добра која нису у слободном промету (добра која немају царински статус добара из БиХ). Међутим, ово ослобађање се не примјењује на добра која су намијењена крајњој употреби или потрошњи у слободној зони или царинском складишту.

(2) Ослобађање плаћања из члана 30. став (1) тачка 3. Закона примјењује се само на услуге које, према члану 21. став (2) тачка 2. Закона, чине дио пореске основице код увоза добара.

(3) Порески обвезник може да оствари ослобађање плаћања пореза из члана 30. Закона само уколико посједује:

- а) документ предузећа које управља слободном зоном или царинским складиштем (у даљем тексту: предузеће) којим се потврђује да између предузећа и пореског обвезника постоји важећи уговор о коришћењу слободне зоне или царинског складишта;
- б) копију јединствене царинске исправе којом се доказује да су добра која су унесена у слободну зону или царинско складиште у складу са царинским прописима.“

Члан 13.

Члан 61. мијења се и гласи:

„Члан 61.
(Одбитак улазног пореза код промета у слободним зонама)

(1) Закон не прописује право на одбитак улазног ПДВ-а које је повезано са прометима ослобођеним плаћања према члану 30. Закона. Код промета из члана 60. став (1) овог Правилника, ПДВ се не обрачунава на набавку тих добара те стога није од значаја разматрати било какво право на одбитак ПДВ-а поводом таквих испорука.

(2) Улазни ПДВ који је повезан са пружањем услуга које су према члану 30. став (1) тачка 3. Закона ослобођене плаћања може се одбити само уколико ће промет истовремено бити ослобођен плаћања према члану 26. став (1) тачка 7. Закона. Ослобађање плаћања из члана 26. став (1) тачка 7. Закона примјењује се само на услуге

које, према члану 21. став (2) тачка 2. Закона, чине дио пореске основице код увоза добара.“

Члан 14.

Члан 69. став (2) мијења се и гласи:

„(2) Исправку купац мора обавити у пореском раздобљу у којем је промијењена пореска основица. Уколико УИО изда рјешење, исправка се мора извршити у пореском раздобљу у којем рјешење постаје извршно.“

Члан 15.

Члан 73. се брише.

Члан 16.

Члан 74. мијења се и гласи:

„Члан 74.

(Утврђивање сразмјерног дијела улазног пореза)

(1) У случају добара и услуга које порески обвезник користи и за промете за које се ПДВ може одбити у складу са чланом 32. став (2), (3) и (5) и за промете за које се ПДВ не може одбити, одбија се само сразмјерни дио ПДВ-а који се односи на прве поменуте промете.

(2) Сразмјерни износ улазног пореза који се може одбити привремено се утврђује на основу промета из претходне године и, уколико нема података о промету у претходној години или уколико се ради о занемаривом износу (*de minimis*), дио који се може одбити утврђује УИО на основу изјаве пореског обвезника.

(3) Процент сразмјерног одбитка састоји се од разломка кога чине слиједећи износи, сем износа из члана 33. став (4) Закона:

а) бројник се састоји од укупног износа годишњег промета, без ПДВ-а, који се односи на промете код којих се ПДВ може одбити у складу са чланом 32. став (2), (3) и (5);

б) називник се састоји од укупног износа годишњег промета, без ПДВ-а,

Процент сразмјерног одбитка = $\frac{\text{Годишњи промет дефинисан у тачки а) овог става} \times 100}{\text{Годишњи промет дефинисан у тачки б) овог става}}$

(4) Сразмјерни порески одбитак израчунава се примјеном процента сразмјерног одбитка на износ улазног пореза умањеног за износ који порески обвезник нема право да одбије и умањен за износ који порески обвезник има право да у потпуности одбије.

Сразмјерни порески одбитак = $\left[\begin{array}{l} \text{Износ улазног пореза у пореском периоду} - \\ (\text{Износ улазног пореза који се не може одбити} + \\ \text{износ улазног пореза који се у потпуности може одбити}) \end{array} \right] \times \text{Процент сразмјерног одбитка}$

(5) Одбици извршени на основу привременог сразмјерног дијела мијењају се на основу износа стварног промета. Ова се измјена за претходну годину врши најкасније путем пореске пријаве за мјесец март текуће године.“

Члан 17.

Члан 76. мијења се и гласи:

„Члан 76. (Исправка одбитка улазног пореза)

(1) Периодом за исправку из члана 36. став (2) Закона сматра се период од пет календарских година, укључујући годину почетка употребе опреме. У случају непокретне имовине, ради се о периоду од десет календарских година, укључујући годину почетка употребе објекта.

(2) Исправка из члана 36. став (1) тачка 1. Закона примјењује се на начин описан у ставу (3) и (4) овог члана.

(3) Исправка првобитног одбитка улазног пореза врши се када дође до накнадне промјене употребе капиталних добара чија је последица право пореског обвезника да одбије нижи или виши износ. Под капиталним добрима подразумијева се опрема и непокретна имовина. Исправка на годишњем нивоу ПДВ-а обрачунатог на капитална добра врши се само на једној десетини за непокретну имовину и на једној петини за друге врсте капиталних добара. Исправка се врши на основу промјена у праву на одбитак у наредним годинама у односу на право на одбитак у години када су капитална добра стечена. Није потребно да порески обвезник изврши исправку одбитка уколико се сразмјерни дио ПДВ-а који се може одбити промијенио за мање од 5 % у односу на право на одбитак у тренутку када су та капитална добра стечена. Исправка за сваку календарску годину врши се најкасније путем пореске пријаве за мјесец март у наредној календарској години.

(4) Уколико до промета капиталним добрима дође у току периода за исправку, примјењује се слиједеће:

- а) Уколико је тај промет опорезив, сматра се да се капитална добра употребљавају за потпуно опорезиве сврхе током преосталог периода за исправку. Уколико порески обвезник није имао право да у потпуности изврши одбитак улазног пореза, исправка за преостали период за исправку се може извршити у пореском периоду у току ког је дошло до промета капиталним добрима. Исправка не смије прелазити 17% продајне цијене, без ПДВ-а.
- б) Уколико тај промет није опорезив, сматра се да се капитална добра употребљавају за неопорезиве сврхе током преосталог периода за исправку. Уколико је порески обвезник имао право да у потпуности или дјелимично одбије улазни порез, исправка се за преостали период за исправку врши у пореском периоду у току ког је дошло до промета капиталним добрима.
- ц) Уколико се тај промет, сагласно члану 7. Закона, не сматра прометом добара уз накнаду, сматра се да се предметна капитална добра употребљавају за неопорезиве сврхе током преосталог периода за исправке. Међутим, порески обвезник се може ослободити обавезе вршења исправке уколико прималац прихвати да преузме обавезу вршења исправке улазног ПДВ-а који је испоручилац одбио на ту имовину. Услов је да прималац има или стекне најмање исту стопу одбитка улазног пореза коју је испоручилац имао у тренутку набавке тих капиталних добара. Такођер, услов је да се обавеза испоручиоца да изврши исправку обрачуна за свако капитално добро пренесе на примаоца и да прималац

изјави да ће преузети обавезу вршења исправке за преостали период за исправку. Испоручилац се ослобађа обавезе вршења исправке када се изјава, са конкретно наведеним обавезама вршења исправке и са потписом примаоца да он преузима обавезе вршења исправке, достави УИО. УИО може одлучити да се у ту сврху користи посебан образац.

- д) Поред услова наведених у ставу (4) тачка ц) овог члана преносилац цјелокупне или дијела имовине из члана 7. став (2) Закона је дужан стицаоцу доставити:
- податак о вриједности набављеног добра без ПДВ-а;
  - податак о износу оствареног одбитка улазног пореза по основу набавке добара;
  - податак о почетку прве употребе добара.

(5) Уколико грађевински објект или опрема постане неупотребљив прије истека периода за исправку улазног пореза, престају разлози за исправку улазног пореза.

(6) Уколико накнадно улагање не мијења у значајној мјери вијек употребе објекта или опреме, тада се исправка улазног пореза за то улагање врши у периоду вршења исправке улазног пореза за предметна привредна добра.

(7) Уколико је у питању накнадно улагање које у значајној мјери мијења вијек употребе или представља посебну цјелину као што је нпр. анекс већ постојећег објекта, за то улагање се одређује нови (засебни) период за вршење исправке улазног пореза.”

Члан 18.

Иза члана 88. додаје се нови члан 88а који гласи:

„Члан 88а

(Добровољна регистрација за промет непокретном имовином)

(1) Лица која продају непокретну имовину регистрованом пореском обвезнику могу поднијети захтјев за добровољну регистрацију за ПДВ. Захтјев се предаје посебно за сваки комад грађевинског земљишта, објекат или економски дјеливу цјелину дефинисану чланом 8. став (2) овог Правилника. Члан 3. Правилника о регистрацији и упису обвезника индиректних пореза у Јединствени регистар не примјењује се на захтјев за добровољну регистрацију у сврхе наведене у овом ставу. Захтјев се подноси најкасније 30 дана прије настанка пореске обавезе.

(2) На основу члана 61. став (4) и (7) Закона, одредбе из Главе XI Закона се не примјењују. Умјесто тога, порески период се одређује као период од дана када се грађевинско земљиште или објекат купи или од дана кад започне са градњом до 30 дана по настанку пореске обавезе.

(3) Добровољна регистрација се може поништити на захтјев добровољно регистрованога лица уколико је до таквог захтјева дошло прије настанка пореске обавезе.

(4) У смислу овог члана „грађевински објекат” је свака грађевина причвршћена за тло или у тлу.

(5) У смислу овог члана „грађевинско земљиште” је земљиште намијењено за изградњу грађевинског објекта.“

Члан 19.

У члану 92. Правилника иза става (2) додају се ставови (3) и (4) који гласе:

„(3) Рјешење о поврату средстава из става (1) овог члана, УИО доноси по захтјеву из члана 90. став (2) овог Правилника само у случају када УИО не одобри захтијевани поврат.

(4) Рјешење о поврату средстава из члана 52. став (3) Закона, УИО доноси само у случају када не одобри доспјели поврат неискоришћеног пореског кредита.“

Досадашњи став (3) постаје став (5).

Члан 20.

У члану 94. став (1) тачка ц) мијења се и гласи:

„ц) оригинал или овјерене фотокопије фактура које се прилажу уз захтјев морају гласити на подносиоца захтјева.“

Члан 21.

У члану 95. додаје се нови став (1) који гласи:

„(1) Подносиоцу захтјева из члана 53. Закона УИО ће извршити поврат плаћеног ПДВ-а ако исти у року од 14 мјесеци од дана издавања рачуна од стране продавца код кога је купљено добро или извршена услуга достави УИО овјерен оригинал обрасца „ПДВ-СЛ-1“, под условима наведеним у члану 94. Правилника. Захтјев се подноси за период који обухвата најмање 3 мјесеца, а највише 12 мјесеци. За свако раздобље подноси се само један захтјев.“

Досадашњи ставови (1), (2) и (3) постају ставови (2), (3) и (4).

Члан 22.

У члану 109. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) За услуге из члана 9. став (1) тачка 3. Закона издаје се интерна фактура.“

Досадашњи став (3) постаје нови став (4).

Члан 23.

У члану 110. иза става (6) додају се нови ставови (7) и (8) који гласе:

„(7) ПДВ се не обрачунава и не плаћа у случају авансног плаћања за промет добара и услуга који не подлијеже плаћању ПДВ-а.

(8) Прималац аванса издаје рачун са позивом на одредбу Закона о ПДВ-у којим је прописано да тај промет добара и услуга не подлијеже опорезивању. Ово се не односи

на промете који су ослобођени обрачуна и плаћања ПДВ-а, у складу са одредбама члана 24. и 25. Закона.“

Члан 24.

У члану 123. иза става (1) додају се нови ставови (2), (3) и (4) који гласе:

„(2) У књизи улазних фактура у колону „износ фактуре без пореза“ у случају увоза врши се евидентирање само основице за обрачун ПДВ-а утврђене у складу са чланом 21. Закона, што значи да се у књизи улазних фактура неће евидентирати фактуре које су обухваћене у формирању основице за обрачун ПДВ-а у царинском поступку (фактуре добављача и зависни трошкови из члана 22. став (6) Правилника).

(3) У књизи улазних фактура у колону „укупни износ фактуре са порезом“ у случају увоза врши се евидентирање пореске основице из члана 21. Закона са порезом.

(4) У случају из става (2) и (3) овог члана порески обвезник је дужан да уз царинску исправу у пословној документацији има и фактуру добављача као и фактуре које се односе на зависне трошкове.“

Досадашњи став (2) постаје став (5), а став (3) постаје став (6).

Члан 25.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Број: 18-12-24/08
Датум: 17.04.2008. године

Предсједник Управног одбора
Питер Никол